

Různé. Počasí. Leden byl celý pod vlivem zimního počasí a silných mrazů. Mrazy dosahovaly až -18 °C a neklesly pod -10 °C. Až 31. ledna napadlo asi 4 cm sněhu a kolem 4. února byla slabá obleva s deštěm. Od 16. až do 23. února zase mrazy -16 °C. Přes den bylo vyjasněno a teplota -3 °C až -5 °C. Koncem února napadlo trochu sněhu a hned nastalo tání. Začátkem března, až do dvanáctého, byly zase noční mrazy -10 °C a ve dne slabě nad nulou. Oteplení přinesly teprve deště od 26. do 28. března. Od 29. března do 1. dubna se opět citelně ochladilo. Jinak v dubnu bylo pěkné suché počasí. V červnu bylo rovněž pěkné počasí a teploty 28 °C až 30 °C. Koncem června bylo deštivo. 1. a 2. července byly bouře a deště, přinesly ochlazení. V srpnu byly střídavě horké dny a hned zase ochlazení. V druhé polovině srpna bylo dosti dešťů. Podzim byl celkem pěkný a říjen deštivý. Téměř až do Vánoc bylo počasí bez mrazů.

V tomto roce, jako zlý host, navštívil naši obec požár. Dne 18. srpna, kolem 16. hodiny ozvaly se výkřiky: „Hoří! U Karafiátů hoří!“ Kouř a praskání eternitu zlověstně určovalo místo požáru. Poněvadž byli již doma z továren členové požárnického sboru, bylo za několik minut již družstvo na místě a začal úporný boj s požárem. Po krátkém boji byl požár lokalizován na zadní část domku a kůlnu. Přední část domku byla zachráněna díky zděnému štítu oddělujícímu obě části domku. Příjezdem zábrěžského sboru byla umožněna dodávka vody z cisterny a z nutnosti bylo použito i močůvky, kterou přivezli traktoristé ve fekálním voze od kravína. Právě v době požáru byli všichni na pohřbu sousedky J. Nevtipové a doma zůstal pouze vnuk Karafiátových asi dvanáctiletý, který také zavinil požár nešťastnou manipulací s benzinem. Byl také částečně popálen a také on první volal o pomoc. Pomoc byla včasná a také bezvětrí zabránilo rozšíření požáru.

Tímto rokem loučím se také s prací kronikáře, poněvadž končí má aktivní služba a odcházím na odpočinek do Dlouhomilova. Snažil jsem se zapisovat události tak, jak přinášela bouřlivá doba a někdy to bylo velmi těžké určit, kde je pravda, kde právo a spravedlnost, kde zvůle a duševní násilí. To však zhodnotí historie. A tak loučím se slovy básníka:

Z vlastního nitra růst,
přesvědčení se nezřikat,
neplahočit se za uznáním,
ale vždy svou hřivnou přispívat,
aby vzkvétalo to dílo, jež bylo započato!

V Rájci dne 14. března 1965 Josef Kácel

Dle návrhu dřívějšího kronikáře a ředitele školy Josefa Kácela byl jsem zvolen MNV jeho nástupcem a můj úkol bude psát „pamětní knihu“ naší obce v letech budoucích.

Já, František Žák, jsem se narodil v Rájci jako syn malého rolníka Antonína a Anežky Žákových. Do obecní školy jsem chodil v Rájci do gymnasia v Zábřehu, avšak následkem těžkého onemocnění jsem studium po 3 letech ukončil. Po dvouleté návštěvě „Odborné hospodářské školy“ jsem se stal zemědělcem. V 25 letech jsem se oženil s Marií Loučnou v Rájci, kde jsme 10 let skutečně hospodařili. Z důvodu, že jsme neměli děti a manželka onemocněla, prodali jsme r. 1945 usedlost Adolfu Hányšovi z Rájce. Po založení JZD jsem byl poslán do školy agronomů, a potom jsem pracoval v Mohelnici. Roku 1951 na výzvu vlády jsem přešel do průmyslu, kde jsem dodnes.

Má touha již od mládí byla cestování, a tak teď, když mně to poměry dovolí, rád se podívám do světa. Roku 1956 jsem viděl Kyjev, Leningrad, Moskvu, Varšavu. Roku 1957 jsem byl v Benátkách, Splitu, Dubrovniku, Tiraně, Athénách, Varně a Bukurešti. Roku 1962 autobusem v různých městech v Maďarsku, Rumunsku a Bulharsku. Roku 1961 lodí po Černém moři v Odře, Jaltě, Sevastopolu, Batumi, Soči. 1962 v NDR v Rostoku, Postupimí, Lipsku, Mišni, Drážďanech. Roku 1964 letecky ve střední Asii: Moskva, Alma Ata, Taškent, Bucharu, Samarkand, Oděsa. V roce 1965 v Helsinkách, Stockholm, Oslo a Kadani.

Všude dobře, doma nejlíp. Proto se vždy rád vracím do rodné obce k přátelům a rodině.

Rok 1965.

Letošní rok byl významný pro celý náš stát a naši obec tím, že na něj připadá 20. výročí osvobození naší vlasti Rudou armádou. Při květnových oslavách, které se konaly na sále, byla zhodnocena činnost MNV za uplynulých 20 let. Předseda Enter Václav poděkoval poslancům MNV a zasloužilým pracovníkům NF za jejich práci. Slavnost ukončil kolektiv „Jiskra“ n. p. Hedva ze Zábřehu kulturní vložkou. Vyvrcholení celostátních oslav však bylo na Spartakiádě v Praze, kde též cvičilo 5 žen z našeho Sokola.

Na tento rok připadla volba nových členů představenstva JZD a straně KSČ připadl zodpovědný úkol doporučit a schválit nové členy a to tak, aby splňovali požadavky kolektivního uvědomění a odborné zdatnosti. Na výroční schůzi JZD dne 16. února byli zvoleni - předseda: Domluvil Jan, agronom: Bartoš Petr ml., zootechnik: Kunertová Dana, účetní: Nováková Jana. Členská základna Čs. červeného kříže a Svazu přátel ČSSP byla posílena tím, že na závodech byly tyto organizace zrušeny a členi převedeni na obec. Svaz přátel neměl činnost, ale Čs. červený kříž za pomoci propagačních přednášek Dr. Václavského ze Zvole získal šest bezplatných dárců krve.

Dobrý je též Svaz požární ochrany. Nejen že na okrskovém cvičení v Hostýně obhájil III. místo v pohotovosti, ale za odborného dozoru Jana Koruny udržuje stroje v pořádku. Konají se žňové hlídky, zúčastnili se brigád v JZD ve žních i otavách, čerpali vodu ze silážních jam a po splněných úkolech uspořádali ples, který bývá nejvíce navštěvovaný.

Správa obce. Členi MNV pod vedením Františka Hrubého se přičinili, aby mládež měla v zimě zase kluziště. Obětavou prací starých i mladých byl urovnán terén, zvětšila se plocha, postavil se mantinel, koupilo čerpadlo a hadice. V šatně se zazdila okna a dveře, zavedla se elektrická instalace, ale pro nedostatek cementu nemohla být udělána podlaha ani omítka. Dětská radost z bruslení však netrvala dlouho. Mrzlo jen v lednu, v únoru přišla obleva a led roztál.

MNV se též postaral o demolici domku č. 99, který stál ve „Dvoře“ vedle bývalé „Záložny“ a patřil manželům Hrabským. Budova byla sešlá, proto se zdi buldozerem rozhrabaly, terén se urovnal, vysázelo se pár stromů a prostor bude sloužit jako hřiště těm nejmenším, protože hned vedle v „Záložně“ je mateřská školka.

Rok 1965.

Pro tuto mateřskou školku zřídil MNV vývažovnu v bývalé budově mlékárny. Z máslárny udělali kuchyň a hned vedle v kulturní místnosti se obědvá. Kulturní místnost byla znovu vymalována a vybavena novým nábytkem, zásluhou nového ředitele školy Jar. Sigmunda. O 25 dětí v mateřské škole pečuje ředitelka Helena Rýznarová a pěstounka Alena Nevtipová. Přesnídávku, oběd a svačinu připravuje kuchařka Květa Jányšová, pořádek a čistotu má na starosti Josefa Maixnerová. Z toho vidíme, že o děti po dobu od 7-17 hodin je velmi dobře postaráno. A za to platí rodiče jen 1 Kčs denně.

Výstavba obce. Nové dvoubytové stavby K. Žáka, F. Vašíčka, J. Mináře, stavba F. Janička a V. Knýře dokazují, že kultura bydlení na vesnici se rovná bydlení ve městě.

Komunikační poměry. Do kanceláře JZD byl zapojen telefon, takže organizační práce vedení JZD je usnadněna. Veřejný telefon zůstává nadále u Oldřicha Šafáře na „Záložně“. Autobusové spojení s okolím je totéž jako v roce minulém.

Asfaltová silnice Zvole-Ráječek byla v letošní zimě doslova zničena. Přílišným množstvím vody a mrazu byla roztrhána tak, že po rozmrznutí se úplně propadla. Každých 20 m byly velké díry, které se musely zasypat šterkem, aby silnice vůbec byla provozu schopná. V létě po usazení silnice se začalo s generální opravou. Strojem se nanasíl asfalt ve 3 vrstvách tak, že dnes je tento úsek nejen ideálně rovný, ale snese i ten nejtěžší provoz.

Sociální poměry. Mimo školní mládež a přestárlé lidi jsou dnes všichni občané zaměstnání buď v JZD nebo v okolních závodech. Vstoupit do zaměstnání jsou nuceni ne z nedostatku, ale proto, že každý chce mít svůj vlastní starobní důchod. Průměrný výdělek na osobu je v JZD asi 9 000 Kčs ročně plus naturálie a záhumenek, v průmyslu je asi 14 000 Kčs mimo dětských příplatků, takže rozdíl ve mzdách není veliký. V JZD je ještě ta výhoda, že má práci doma. Z toho vidíme, že v rodinách, kde pracuje více členů, je skutečně vysoká životní úroveň. Projevuje se v nákladných stavbách obytných domů, které stojí 80-100 tisíc. Koupilo se v posledních 10 letech 13 osobních aut po 30-45 tisících, 93 motocyklů a mopedů, 72 televizorů a mnoho nového nábytku. 11 osob bylo v cizině. Co se projí na lahůdkách, je zřejmé z předvánoční tržby místní „Jednoty“. Normální měsíční tržba činí asi 100 tisíc, předvánoční je 132 tisíc. Příliš mnoho peněz u mládeže však svádí k utrácení v hospodě a ke kouření. Negativním zjevem za těchto příznivých hospodářských poměrů jsou krádeže. Krade se všechno, co není pod zámekem, polní plodiny, jízdní kola a časté jsou vloupání do obchodů.

Poměry lidopisné. Narodili se 4 chlapci a 7 děvčat. Zemřelo 6 osob. Tragickou smrtí zemřel třicetiletý Jan Maixner. Dne 28. 8. ráno jel se svou matkou a bratrem Oldřichem do Bohutína aby pomáhal strýci mlátit obilí. Když vystoupili v Bohutíně z vlaku, museli stát na silnici před závorami a čekat až vlak odjede. Mezitím co jejich oči sledovaly rozjíždějící se vlak, přihnal se ze zadu osobní auto bratří Špičkových ze Zábřehu, vyrazilo závoru do výše a vrazilo Jana Maixnera pod vlak. Těžce zraněný nevydržel převoz do nemocnice a cestou zemřel. Řidič auta dvacetiletý voják a jeho sedmnáctiletý bratr prohlásili, že zaspali a chtěli dohnat vlak.

Poměry kulturní. 28. července sešli se členi MNV, Sokola, JZD, Červ. kříže a školní mládež, aby se rozloučili s dlouholetým ředitelem školy a veřejným pracovníkem s. Josefem Kácelem, který jako důchodce se přistěhoval do Dlouhomilova. Po projevu, ve kterém poděkovali za vykonanou práci, mu předali upomínku za jeho dvacetileté působení u nás (knihy, obraz, tranzistor). Ředitel Josef Kácel byl u všech občanů oblíben, proto rozloučení bylo velmi dojemné. Též učitelka II. třídy s. M. Prokešová byla přeložena do Zvole.

Nedlouho potom přestěhoval se z Hynčiny do naší školy nový ředitel s. Jaroslav Sigmund s manželkou a dvěma děvčaty. Učí 12 žáků v I. třídě, 20 žáků v II. třídě vyučuje učitelka Milada Blažková z Rudolfova. Do náboženství chodí 20 žáků, které učí administrátor ze Zvole d. p. Vojtěch Vrtílek. Zdravotní stav všech žáků byl posouzen školním lékařem a byl shledán jako dobrý. Též byl všem žákům opraven chrup.

Činnost Osvětové besedy, jejíž předsedou byl Jos. Kácel, nyní Jar. Sigmund, byla dosti bohatá. Přednášku zdravotní vedl Dr. Václavský, návštěva 35 osob. František Žák nám vyprávěl, co viděl ve Střední Asii. Zajímavou besedu s diapozitivu o Kubě měl Dr. Mačák ze Zábřehu. Besedy s kronikou vedl Jos. Kácel. Byl organizován autobusový zájezd na květinovou výstavu a do divadla do Olomouce. Členi olomouckého divadla hráli v červnu pohostinně v Rájci. V listopadu vystoupil estrádní soubor „Klokani“ z Olomouce v sále „Jednoty“. Program byl dobrý, účast 106 osob. Vstupné však neuhradilo vydání, které činilo 1 000 Kčs. V listopadu byl uspořádán nácvik společenských tanců, který vedl taneční mistr Fogl ze Zábřehu za účasti 22 tanečnicků. Mimo tanců přednášel, jak se chovat na ulici a ve společnosti, což je pro dnešní mládež tak potřebné.

V únoru pořádalo „Rodičovské sdružení“ ples, jehož výtěžek byl věnován školním dětem na autobusový zájezd do Babiččina údolí. Též členi JZD dělali 3 denní zájezd do severních Čech.

Dožínková zábava byla v září, tradiční hodová v říjnu. Hodové zábavní podniky měly stanoviště na hřišti, protože na návsi je květinová úprava. Výbor žen uspořádal pro ženy kurs šití, který vedla švadlena s. Kratochvílová ze Zvole.

Když toto všechno doplníme promítáním filmů pro školní mládež při přednáškách a oslavách, sledování rozhlasových a televizních programů, tak shledáme, že poučení a zábavy bylo mnoho.

Poměry hospodářské. Zájem o hospodaření JZD je u všech občanů stále velký neboť dobrý výsledek se odráží ve výši pracovní jednoty a celkovém příjmu zemědělských pracovníků. Nyní uvedu několik základních čísel, která byla opsána z finančního a hospodářského výkazu za rok 1965.

Sklizeň plodin	ha	ha výnos q	Cena za q
pšenice	54	24	131 Kčs
žito	12	29	144 Kčs
ječmen	28	19	147 Kčs
oves	11	24	
cukrovka	20	259	19 Kčs
krmná řepa	3	670	
brambory rané	23	78	106 Kčs
celer	1,7	177	136 Kčs
zelí	1	465	47 Kčs
řepka		23	294 Kčs

Přímé náklady na rostlinnou výrobu	138 618 Kčs
Tržba za rostlinnou výrobu	398 743 Kčs
Náklady na živočišnou výrobu	83 413 Kčs
Tržba za živočišnou výrobu	1 120 818 Kčs
Tržba za práce a služby	64 478 Kčs
Celkový výnos	1 671 045 Kčs
Na pracovní jednotku bylo vyplaceno	685 788 Kčs
Na prémiech	65 765 Kčs
Pracovní jednotka v penězích	20 Kčs
Pracovní jednotka v naturáliích	1,86 Kčs
Pracovních jednotek celkem	34 289 Kčs
Fond sociální	15 000 Kčs
Fond kulturní	12 000 Kčs

Půda zemědělská 316 ha, půda orná 228 ha.

Záhumenkářů 98, půda zemědělská 44 ha, půda orná 32 ha.

Počet trvale zaměstnaných mužů 28, žen 48. V rostlinné výrobě pracovalo mužů 9, žen 27. V živočišné výrobě pracovalo mužů 10, žen 19. Ve správě pracovalo mužů 5, žen 2. Členů celkem 139. Rostlinná vyčerpala PJ 14 330, živočišná vyčerpala PJ 14 976, správa vyčerpala PJ 2 781.

Skot celkem 273 ks z toho krav 165, dojvost 1 955 l. Vepřů celkem 205 ks, prasníc 28, selat na prasnici 8. Koní 10, slepic 617, snůška 129 vajec.

Produkce mléka 355 l, 1 l cca 2,14 Kčs. Produkce vajec 95 ks, 1 vejce cca 0,98 Kčs. Produkce drůbežního masa 11 q. Produkce hovězího masa 251 q, 1 kg = 8,78 Kčs. Produkce vepřového masa 165 q, 1 kg = 9,12 Kčs.

JZD má 1 traktor pásový a 7 traktorů kolových. Zajímavou novinkou ve strojním parku je ořezávač chrástu a vyorávač cukrovky. Oba tyto stroje ušetřily za letošních příznivých podmínek mnoho ruční práce.

Počasí. Prvního půl roku nebylo počasí pro polní práce příznivé. V lednu a únoru mělo charakter mírné zimy, kde se střídal sníh s oblevou, nejnižší teploty -15 °C. Ještě 14. března ležela souvislá pokrývka sněhu a na pole se vyjelo až 2. dubna. Měsíce duben, květen, červen a červenec byly studené a mokré a skoro každý druhý den pršelo. Poslední cukrovka se sela 20. května. Následkem dešťů narostlo mnoho zeleného krmení, ale brambory se špatně vyvinuly a sklizeň byla malá. V srpnu se počasí ustálilo tak, že už řepka, která měla velmi dobrý výnos, se sklídila kombajnem dobře a nepatrné srážky nijak neohrožily dobrý průběh žní. Velká bouřka s lijákem přišla až 28. září, jinak bylo až do 14. listopadu sucho a teplo. Práce však i za pěkného počasí probíhaly líknavě a 15. října se svázela současně otava, brambory i řepa. 15.-25. listopadu přišly mrazy od -6 °C do -12 °C a 5 cm sněhu. S urychlením se sklídila cukrovka. Později mrazy polevily, napadl však nový sníh a zůstal ležet. Do Vánoc zůstalo nezoráno 24 ha. Není pamětníka takového počasí, jaké bylo letos, kdy všechny potoky a řeky byly přeplněny vodou, kdy vody Dunaje protrhly hráze, zatopily na Slovensku 47 vesnic a způsobily škodu za 3,5 miliardy Kčs. Snůška medu i za tohoto nepříznivého počasí byla průměrná, t. j. asi 15 kg. Pro velmi nízký stav zajíců a koroptví se tato zvěř nelovila. Odstřelilo se jen 6 ks srnčího. Ovoce bylo málo a o Vánocích se prodávala cizí jablka 1 kg za 9 Kčs. Ještě stojí za zmínku, že poslední soukromý zemědělec v naší obci František Diblík daroval bez náhrady svá pole Státnímu statku Postřelmov, který má farmu v Jestřebí. K polím musel přidat zdarma živý inventář úměrný k jeho výměře a syn se musel zavázat, že bude pracovat ve státním statku. František Diblík pracuje v továrně.

Pohlédneme-li dvacet let zpět, tak shledáme, že dobrá myšlenka vždy nenalezne správné pochopení. Největší změnou v naší obci bylo založení JZD. Zcelily se lány polí a luk, vystavěly se kravíny a siláže, nakoupily se traktory a velké stroje. Všude je vidět velkou změnu, ale lidé se zatím nezměnili, neboť rozlišují stále své a družstevní.

Záhumenků co nejvíc, družstevní práce co nejmíň. Honba za prací není, ale je honba za jednotkou. Práce se ošídí, dělá se ledabyly, aby se hodně vydělalo, stroje se nešetří, o dobytek se nedbá. Náklady rostou, výnosy se zmenšují. Pracovní kázeň je nepatrná, každý si dělá, co chce a co urve, to má, protože nikdo nikoho nekontroluje. Každý zná jenom svá práva, ale nikdo nezná své povinnosti. Tento stav, který je celostátní, podlamuje důvěru k družstevní velkovýrobní formě hospodaření a způsobuje, že každý by od toho nejraději utekl.

Tímto neblahým stavem se zabývá už delší dobu naše vláda a je navržena tzv. Nová hospodářská soustava a nový způsob řízení družstevních a národních podniků. Není pochyby, že tyto změny se kladně projeví v hospodaření našeho JZD i celého státu.

Rok 1966.

Politický život v naší obci během letošního roku byl klidný. Lidé jakoby se šžili se změnami, které přinesla minulá léta, a národní výbor neměl mnoho práce s řízením obce. V únoru se konala veřejná schůze, kde se mluvilo o thésích budoucího 13. sjezdu KSČ. Tento sjezd měl zvláštní důležitost, protože se na něm podrobně projednávaly otázky související s Novou hospodářskou soustavou, která se nějakým způsobem dotkne každého občana. Z usnesení sjezdu vyplývá, že je dána závodům a družstvům větší hospodářská samostatnost, ale požaduje se rentabilita a lepší kvalita výrobků.

KSČ. Ve vedení JZD se jevily během roku nedostatky v organizaci práce, proto výrobní správa MNV v Šumperku doporučila změnu ve vedení. Místní organizace KSČ uznala zásadu návrhové komise JZD, že jedině cizí osoba by měla potřebnou autoritu a proto souhlasila s Jaroslavem Žákem z Kolšova na funkci předsedy, na výroční schůzi JZD dne 14. února 1967 byli zvoleni: předseda - Jaroslav Žák, agronom - Petr Bartoš, zootechnik - Dana Kunertová, ekonom - František Hybner, účetní - Jana Nováková.

Správa obce. Za vedení Františka Hrubého bylo buldozerem srovnáno hřiště do ideální roviny, takže úprava kluziště už nebude dělat starosti. Dále byla dohotovena šatna včetně elektrické instalace, která stála 10 tisíc korun.

Veřejný život. MDŽ zahájil předseda MNV a pionýři, byl promítán film Legenda o lásce, přítomné ženy byly pohoštěny a obdarovány zástěrami a ženy nad 75 r. byly navštíveny a dostaly bonboniéry. To vše z fondu JZD za 1 600 Kčs. Děti zůstávají stále v popředí zájmů a byl pro ně uspořádán 12. 6. „Den dětské radosti“. Průvod s hudbou prošel vesnicí na hřiště, kde děti za vedení učitelů předvedly dětské hry. Nejvíce však potěšil párek, limonáda a zmrzlina.

Komunikace. Co podstatně změnilo pohled na východní část našeho katastru je stavba nového seřadiště vlaků a železnice na Vitošov.

V únoru časně roztál sníh a koncem měsíce byla vhodná doba pro vyměřování tratě. V březnu přijely buldozery a odhrnuly ornici v „Rybníce“ z místa budoucí tratě. Velmi měkká silnice Rájec - Leština se musela zpevnit 0,5 m navážkou hrubého šterku z Vitošova a uválet, aby vydržela těžký provoz s kamením, které se na profil naváželo: duben a květen tzv. škarpa, vlevo za podjezdem se zavezla na úroveň staré dráhy hlínou a balvaný. Červen: buldozer rozhrnul profil dráhy v lukách. Červenec: naváželo se kamení na profil do „Rybníka“. Srpen: navážel se profil dráhy v lukách. Září: klade se první kolej na novém nádraží. Říjen: příprava stavby železničního mostu přes Sázavu. Listopad: naftovým beranem se zatloukají ocelové lišty pro stavbu základu mostu. Prosinec: na nádraží se položily další tři koleje a v lukách se dokončuje oblouk nové silnice.

Výstavba. J. Ptáček zvýšil svoje obytné stavení o jedno patro. Těž J. Schneider ukončil svou novou stavbu. S. Nevtipa přestavěl svůj dům s vnitřní úpravou tak vkusnou, jaká dosud v naší obci nebyla k vidění. Novou střechu si pořídil K. Rotter a řada občanů si zavedla ústřední topení a jiná zlepšení pro příjemné bydlení. JZD postavilo železnou kolnu na stroje.

Sociální poměry. K dnešním dobrým sociálním poměrům nepočítáme jen dobré bydlení, stravování, ošacení a péči o zdraví. Ale od letošního roku máme i více volného času, neboť v celém státě byly zavedeny dvě volné soboty v měsíci, ovšem s podmínkou, že nepoklesne výroba ani mzdy.

Čtenáře bude jistě zajímat, zač se žilo, proto podávám zas krátký přehled cen základních potravin a životních potřeb. Poměry lidopisné. Letos se narodilo 5 chlapců a 4 děvčata. Zemřelo 6 občanů.

Při dřívějších bohoslužbách v kostele se částečně užívalo latiny, letos počínaje dle usnesení „Ekumenického koncilu v Římě“ se mluví a zpívá jen česky.

Poměry kulturní. V červenci a září uspořádal ředitel školy zájezdy do olomouckého divadla na hry „Hraběnka Marica a Perly panny Serafinky“. V prosinci přijel k nám čtyřčlenný kolektiv olomouckého divadla a sehrál hru „Schody na měsíc“. Tančilo se na dvou plesech, o družstevních doplátkách na pouťové zábavě (byla bez pouti) a o hodech. V červenci jeli členi JZD do Jeseníků a na jižní Moravu. Autem

mouka pšeničná	1 kg	3,20 – 3,80 Kčs
chléb	1 kg	2,80 Kčs
rohlík	1 ks	0,30 Kčs
maso vepřové zadní	1 kg	35 Kčs
maso hovězí zadní	1 kg	20 Kčs
salám	1 kg	25 – 40 Kčs
sádlo syrové	1 kg	22 Kčs
umělý tuk	1 kg	22 Kčs
máslo	1 kg	40 Kčs
ryže	1 kg	4 – 8 Kčs
mléko	1 l	1,80 Kčs
cukr krystal	1 kg	7,30 Kčs
vejce	1 ks	1 – 1,40 Kčs
brambory	1 kg	0,80 – 1,05 Kčs
jablka	1 kg	4 – 6 Kčs
pomeranče	1 kg	14 Kčs
čokoláda	10 dkg	9 Kčs
kakao	10 dkg	7 Kčs
káva	10 dkg	16 Kčs
čaj	10 dkg	18 Kčs
rum	0,5 l	30 Kčs
pivo 7°, 10°, 12°	0,5 l	
limonáda		0,50 – 0,90 Kčs
polobotky mužské		95 – 140 Kčs
oblek mužský stř. jakosti		520 – 1 050 Kčs

v Jugoslávii byli Planičkovi a Smékalovi. Rodina Hrubých byla v Soči, M. Hányšová na Sicilii, Vl. Štrampachová se synem ve Vídni. Kunertovi v Bulharsku a já jsem plul lodí kolem Evropy, tj. z Rijky do Benátek, Palerma, Neapole, Marseille, Amsterdamu a Rostoku.

Místní lidová knihovna má 1 478 knih, z nich 653 bylo t. r. v rukou 46 čtenářů. Hlavním zdrojem zábavy a poučení zůstává však dále televize.

Poměry hospodářské. Výsledek letošního hospodaření JZD i přes nepříznivé počasí byl obstojný.

Nejlépe to dokazují čísla účetní uzávěrky za r. 1966.

Počet trvale zaměst. mužů 26, žen 51.

V rostl. výrobě prac. mužů 10, žen 31. V živ. výrobě prac. mužů 8, žen 18. Ve správě pracovalo mužů 5, žen 2. Členů celkem 122.

Rost. výroba vyčerpala P. J. 11 740. Živočišná vyčerpala P. J. 13 667.

Správa 4 334.

Přímé náklady na rostlinnou výrobu	155 030 Kčs
Tržba za rostlinnou výrobu	436 221 Kčs
Náklady za živočišnou	167 038 Kčs
Tržba za práce a služby	59 898 Kčs
Celkový výnos	1 879 358 Kčs
Na pracovní jednotky bylo vypl.	684 467 Kčs
Na prémiech	60 461 Kčs
Pracovní jednotka v penězích	20 Kčs
Pracovní jednotka v naturáliích	1,73 Kčs
Počet pracovních jednotek celkem	34 223 Kčs
Fond sociální	50 000 Kčs
Fond kulturní	20 000 Kčs
Půda zemědělská	316 ha
Půda orná	228 ha
Záhumenkú	44 ha

Skot celkem 267, z toho krav 167, průměrná dojivost na 1 ks 2 111 l. Vepřů z toho prasníc 26, průměr selat na 1 prasnici 12. Koní celkem 9, slepic 677, snůška na 1 slepici 107. Produkce mléka celkem 352 491 l. Cena za 1 litr 2,28-1,56 Kčs. Produkce vajec celkem 72 181, cena za 1 kus 0,91-0,55 Kčs.

na 1 slepici 107. Produkce mléka celkem 352 491 l. Cena za 1 litr 2,28-1,56 Kčs. Produkce vajec celkem 72 181, cena za 1 kus 0,91-0,55 Kčs.

sklizeň plodin	osev ha	výnos v ha	cena reálná za 1 q	vl. náklady za 1 q
pšenice	52	25,62	138,20	47,50
žito	12	26,78	135,60	67,30
ječmen	28	30,04	162,60	60,40
oves	6	22,90		95,40
cukrovka	18	156	19,50	34
krmná řepa	3,10	368,40		11,20
brambory	23	116,50	55,70	71,70
celer	2,05	54,14	147	
zelí	0,60	73,33	30	
cibule	0,35	251,43	131	
řepka	8	21,25	348,60	72,80

Zaplaceno na daních 83 662 Kčs. Zapláceno za inseminaci 9 180 Kčs. Zapláceno za zvěrolékaře 4 474 Kčs.

Počasí. První dva dny v lednu přšelo, ale od třetího do konce měsíce byla dobrá suchá zima od -5 °C do -15 °C s pokrývkou sněhu až 20 cm. Po celou tu dobu bylo na kluzišti živo. Počátkem února teplo +2 °C až +4 °C. Šestáho byla krásná teplá neděle +10 °C. Sníh taje a Sázava se rozvodnila. Dvacátého prvního bylo +16 °C a pásák vyjel do pole, aby dokončil orbu, která pro mráz nemohla být na podzim provedena. Dobré jarní počasí trvalo do 12. března. Třináctého začal studený vítr, noční mráz -4 °C, a 15., 17., 26., a 30. března byl celý kraj pod sněhem.

První týden v dubnu byl noční mráz -3 °C, odpoledne oblačno. Od 7. do 25. dubna deště a chladno. Od 26. do 5. května slunečno a teplo až 22 °C. Mírnější teplota se udržela až do dvacátého šestého. Stromy krásně odkvetly a bylo všechno ovoce. Potom však přišlo pět mrazů, takže okurky zmrzly. Od 1. června pěkně. Teplota stoupla a osmnáctého bylo 28 °C ve stínu. Seno z luk se překrásně sklídilo. Devatenáctého zahřmělo již v 6 hodin ráno a potom přšelo skoro každý den až do 7. července. Prvního a druhého posekli řepku a v neděli desátého ji mlátili kombajnem. Od osmnáctého do dvacátého pátého bylo teplo 22 °C až 25 °C a skoro denně trochu přšelo. Dne dvacátého třetího bylo tak dusno, že k večeru přišla bouřka a lilo bez přestání 12 hodin tj. od 20:00 do 8:00 hodin. Mezitím pár dnů chladno, ale dvacátého osmého znovu prší 13 hod. tj. od 9:00 do 22:00 hodin.

Následkem těchto lijákových bylo, že se pole rozbahnila, t. č. obilí leží zablácené, zčernalé prorostlé travou a na pole se zatím nedá vjet. Sázava se vylila z břehů a zaplavila krásnou trávu na lukách. Na níže položených polích stojí voda až 10 dní a brambory na těchto polích jsou shnilé.

Deště též způsobily velkou škodu JZD na silážní jámě, která byla právě dostavěna. Horní zeď nebyla ještě řádně zasypaná, zde se vytvořila vodní nádrž, a tato voda spolu s rozmočenou hlínou vytlačila a převrátila panelovou zeď v délce 30 m. Škoda asi 10 tisíc. Za těchto okolností nebyla vyhlídka na žně příliš radostná. První ječmen se sekl samovazem po jedné straně 27. července.

Od 1. do 9. srpna zamračeno a chvílemi mží, proto žně pokračují pomalu. Krásné a velmi teplé počasí až 30 °C nastává desátého a dvacátého, ale dvacátého prvního v neděli přišla v 10 h. bouřka, která způsobila v Lesnici velké záplavy. Do konce měsíce chladno. Toto zvláště mokré počasí vytvořilo předpoklad pro růst hřibů, kterých bylo hodně.

V září bylo celkem slunečné větrné a teplé počasí, které umožnilo dobře dokončit žně, sklídit otavu a začít s brambory.

Až do 18. října bylo dobré počasí pro sklizeň řepy kombajnem. Toho však u nás nevyužili, osmnáctého a dvacátého šestého zapřšelo, takže stroje nemohly pracovat. Teprve dvacátého devátého a třicátého ostrý studený vítr a noční mráz -4 °C až -6 °C usušil pole.

1. až 13. listopadu bylo chladno, větrno, ale celkem sucho, takže k tomuto dni byla cukrovka sklizena. První sníh se objevil 14. listopadu a do konce prosince sněžilo 22krát. Přitom byly mrazy jen do -3 °C, takže napadlý sníh vždy částečně roztál. Všechny polní práce byly skončeny.

Různé. V letošním roce byla též personální změna ve správě našeho polesí. Dosavadní správce Ing. František Smýkal postoupil na ředitele lesního závodu v Hanušovicích a místo něho se stal vedoucím polesí Vladimír Laštůvka, který předtím působil v Jedlí. Jeho manželka Jarmila je učitelkou a učí na škole v Zábřehu.

Tak jsme zakončili celkem normální rok, který nepřinesl žádné pronikavé změny v životě občanů.